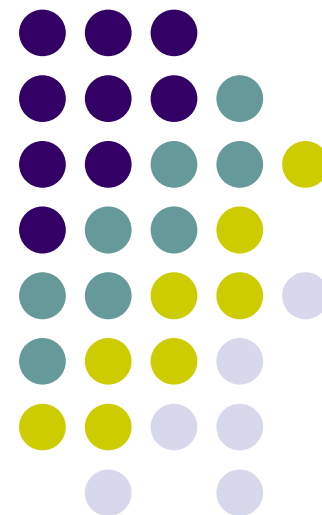
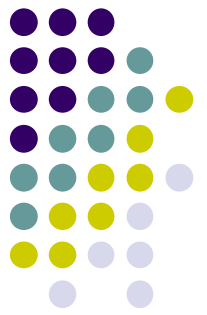

Základy účetnictví

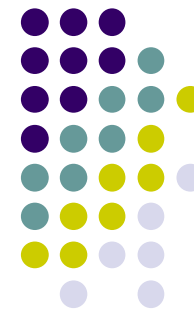
Ladislav Šiška

Účetní závěrka = finanční výkazy

- základní výkazy:
 - **rozvaha** počáteční a konečná
 - stavy majetku a závazků
 - toky za období:
 - **výsledovka = výkaz zisku a ztráty**
 - na akruální bázi (z angl. **accrual** = přírůstek, nahromadění)
 - peněžně oceněné vstupy a výstupy
 - **přehled peněžních toků**
 - peněžní princip

Rozvaha

– stav k určitému okamžiku!

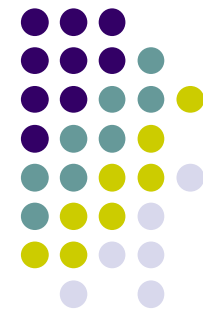
AKTIVA (majetkové hodnoty)

- Dlouhodobý majetek (stálá A)
 - Pořizovací ceny
 - - Oprávky (kumulace odpisů)
- Oběžná aktiva
 - Pohledávky
 - Zásoby
 - Materiál
 - Výrobky, NV, polotovary
 - Zboží
 - Finanční majetek
 - Peníze
 - Bankovní účty

PASIVA (zdroje financování)

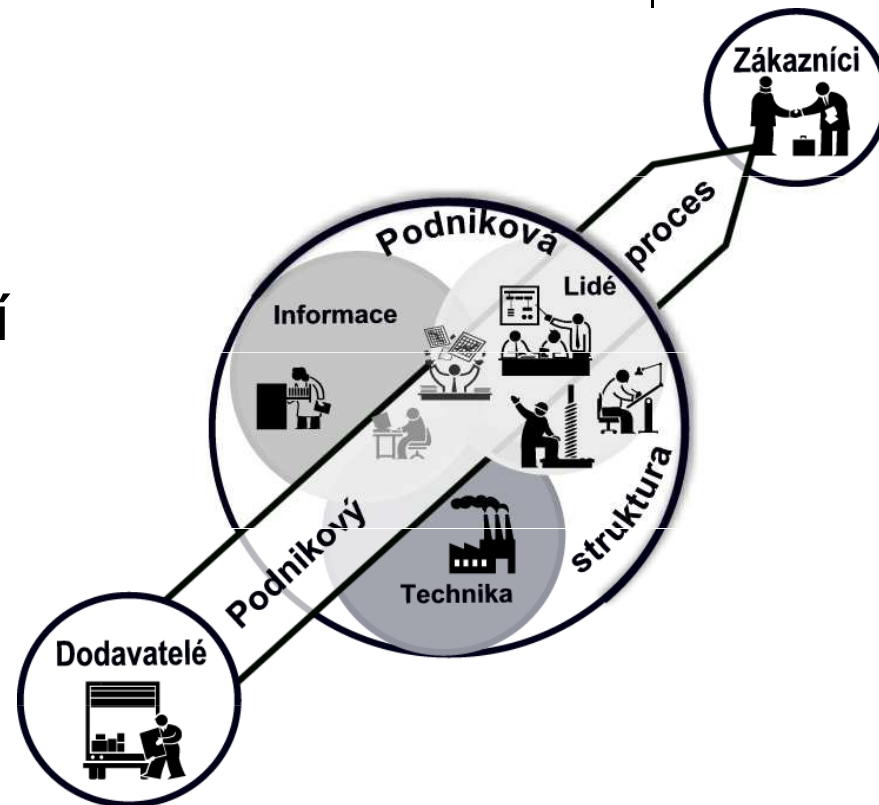
- Vlastní kapitál
 - Základní kapitál
 - Kapitálové fondy
 - Fondy ze zisků
 - Kumulované výsledky min. období
 - Výsledek hospodaření běžného období
- Cizí zdroje
 - Závazky (krátko-, dlouhodobé)
 - Bankovní úvěry

Výsledovka (výkaz zisku a ztrát)

- toky za období na akruální bázi

- + Tržby za prodej zboží
 - Náklady na prodej zboží
- + Tržby za prodej výrobků a služeb
- +/- Změna stavu zásob vytvoř. vlastní
 - Výrobní spotřeba
- = **Přidaná hodnota**
 - Osobní náklady
 - Odpisy
- = **provozní výsledek hospodaření**
- +/- **Finanční výsledek hospodaření**
 - Daň z příjmů
- = **Výsledek hospodaření běžného období**

Přehled peněžních toků

- toky za období na peněžní bázi

Počáteční stav peněžních prostředků

- + Příjmy z prodeje zboží, výrobků, služeb
- výdaje za nákup zboží, materiálu, služeb ...

= Provozní peněžní tok

- + Čisté příjmy z prodeje majetku
- Výdaje na nové investice

= Investiční peněžní tok

- + Přijetí úvěru, vklady vlastníků apod.
- Platby úmoru, výplata dividend apod.

= Peněžní tok z financování

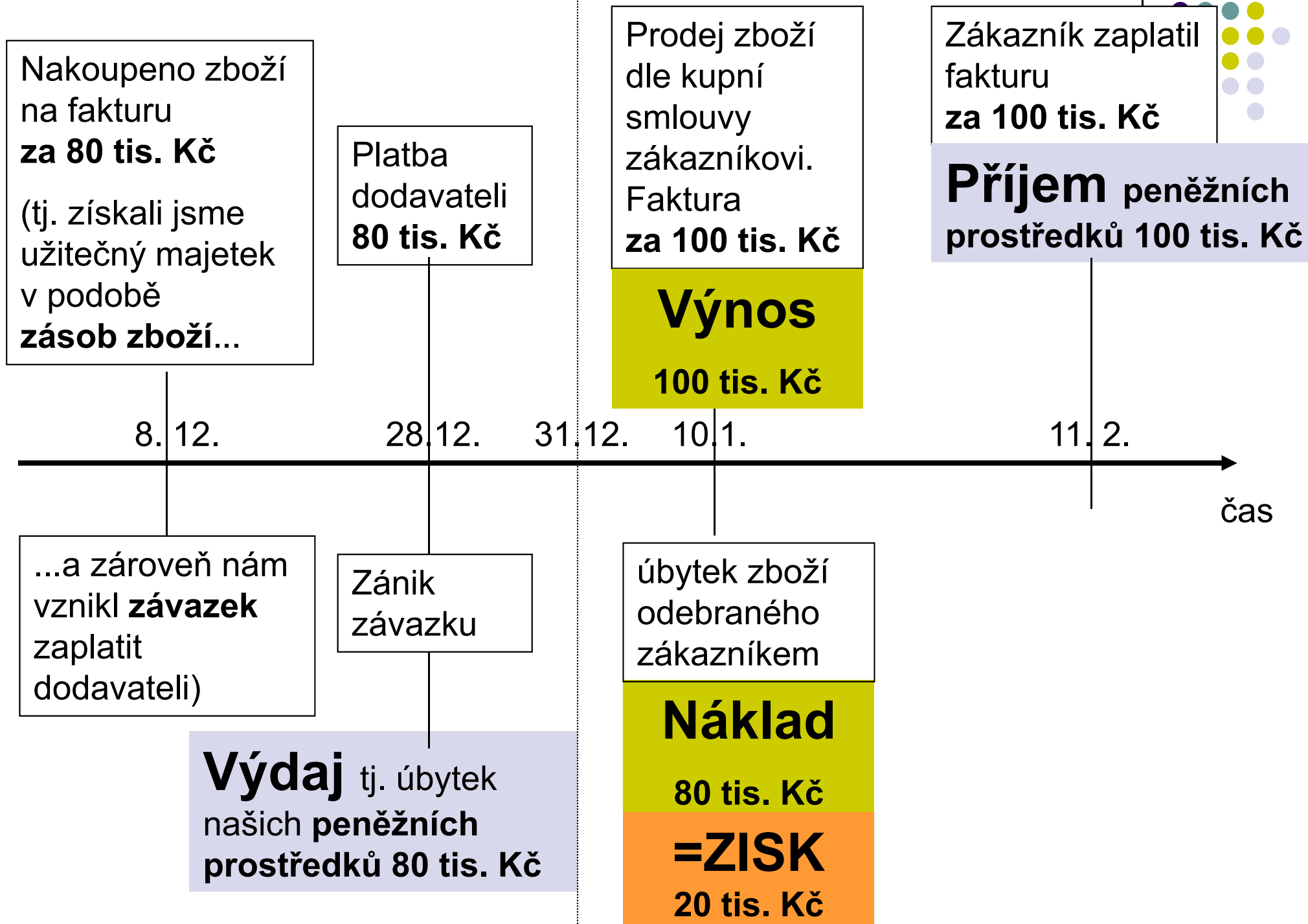
Konečný stav pen. prostředků (počáteční stav + všechny peněžní toky za období)

Peněžní vs. akruální báze

- příjmy a výdaje = peněžní toky
 - zobrazení podnikatelské činnosti na **peněžní bázi**
- výnosy a náklady
 - zobrazení podnikatelské činnosti na **tzv. akruální bázi**
 - z anglického „accrual“ = přírůstek (v daném případě užitku, ekonomického prospěchu)
 - **výnosy – náklady = zisk**

Provozní a finanční cyklus

Provozní a finanční cyklus

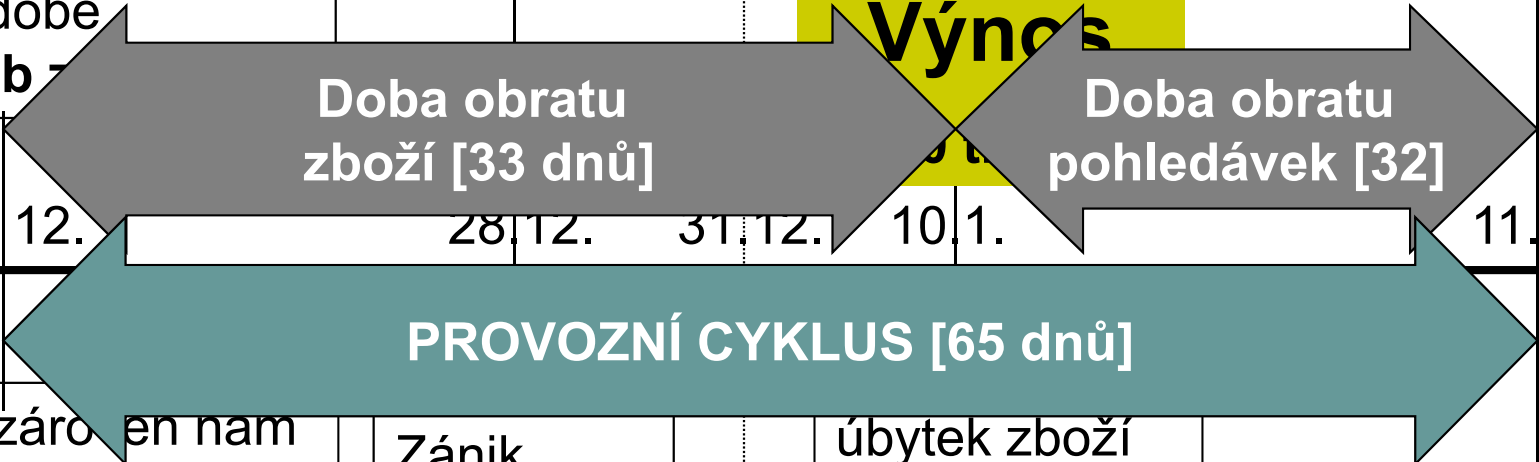

Nakoupeno zboží na fakturu **za 80 tis. Kč**
(tj. získali jsme užitečný majetek v podobě **zásob**)

Platba dodavateli **80 tis. Kč**

Prodej zboží dle kupní smlouvy zákazníkovi. Faktura **za 100 tis. Kč**

Zákazník zaplatil fakturu **za 100 tis. Kč**
Příjem peněžních prostředků 100 tis. Kč

...a zároveň nám vznikl **závazek** zaplatit dodavateli)

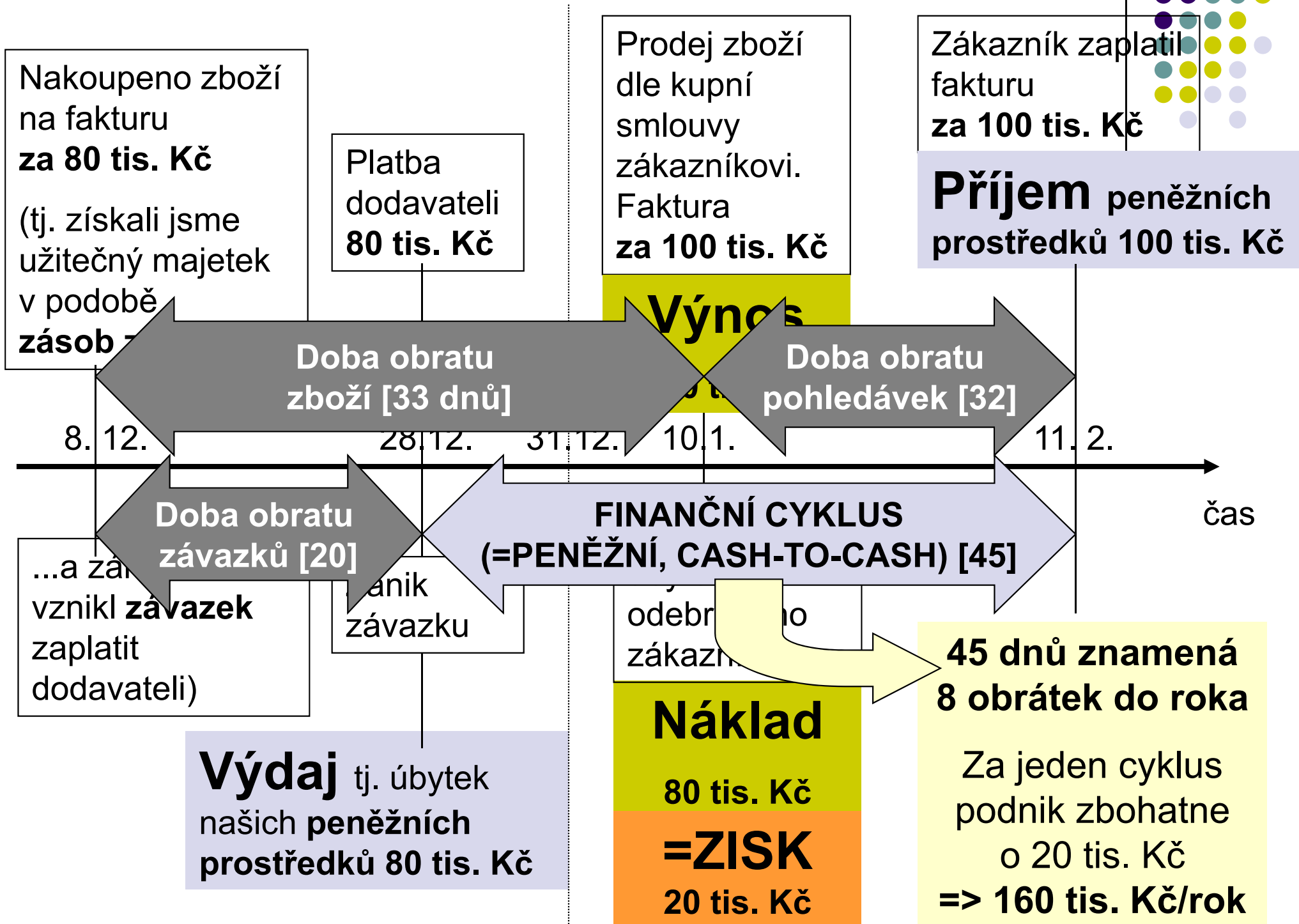
Zánik závazku

úbytek zboží odebraného zákazníkem

Výdaj tj. úbytek našich peněžních prostředků 80 tis. Kč

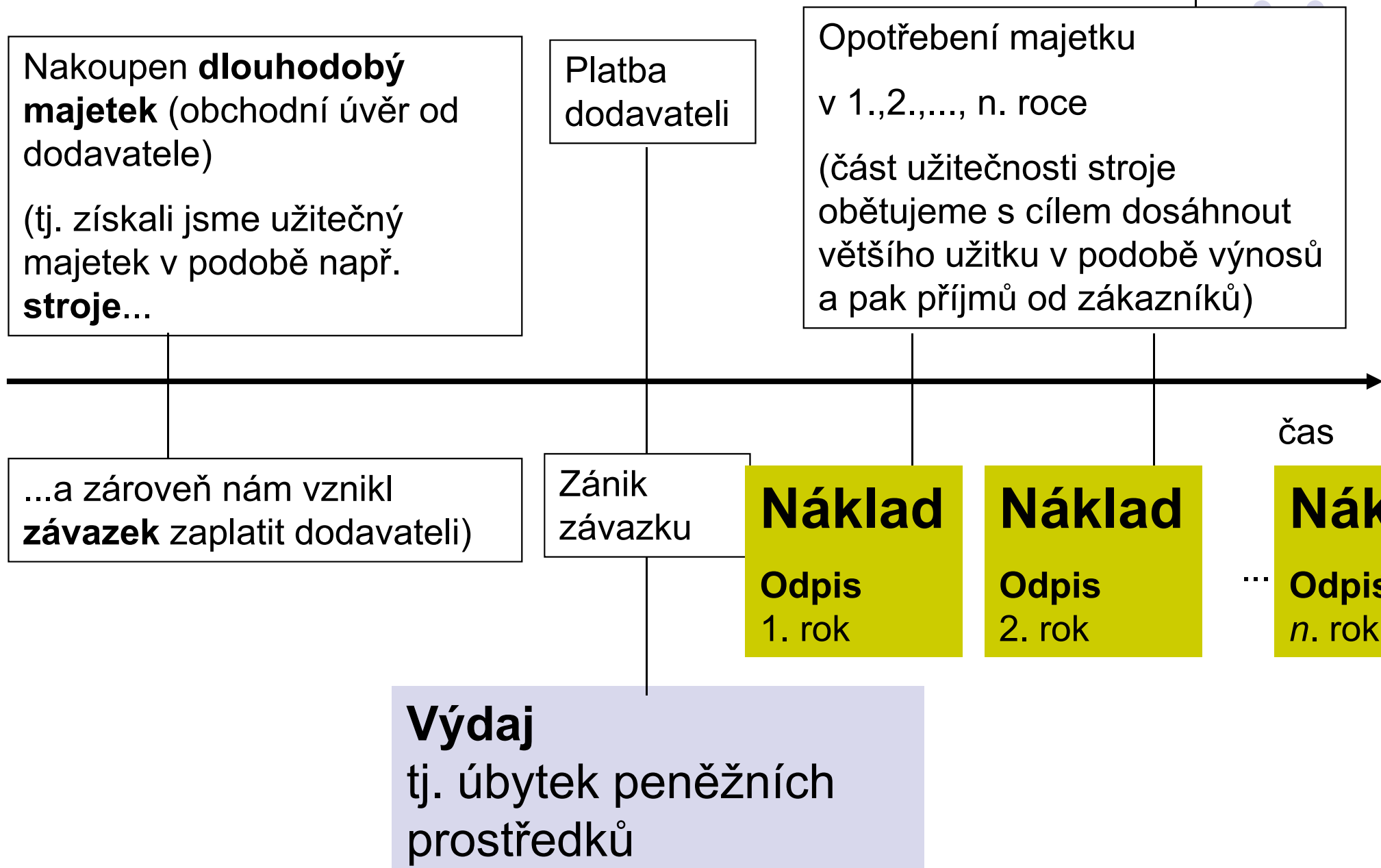
Náklad
80 tis. Kč
= ZISK
20 tis. Kč

Provozní a finanční cyklus

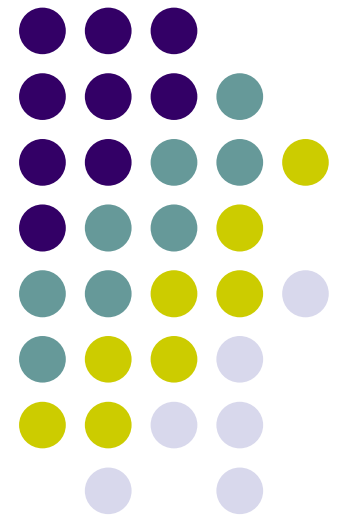

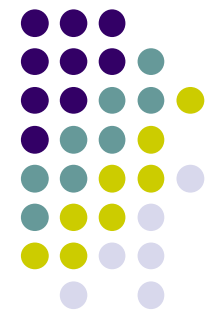
Náklady vs. výdaje u dlouhodobého majetku

Číselná ilustrace

Vklad 200.000 Kč do nově zakládané společnosti

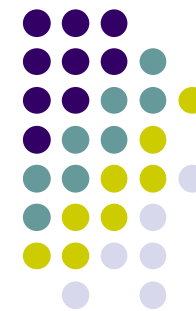

AKTIVA

PASIVA

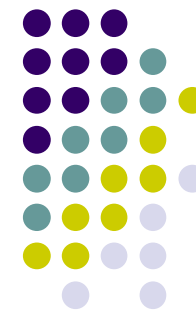
		Základní kapitál	200.000 Kč
		Výsledek hospodaření	
		<i>Výnosy</i>	
		<i>Náklady</i>	
		Závazky	
Peníze	200.000 Kč		
Celkem	200.000 Kč	Celkem	200.000 Kč

Nákup ojetého automobilu za 100.000 Kč za hotové

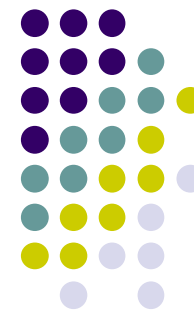

AKTIVA		PASIVA	
Dlouhodobý majetek	100.000 Kč	Základní kapitál	200.000 Kč
		Výsledek hospodaření	
		<i>Výnosy</i>	
		<i>Náklady</i>	
Peníze	200.000 Kč		
	- 100.000 Kč		
<u>Celkem</u>	<u>200.000 Kč</u>	<u>Celkem</u>	<u>200.000 Kč</u>

Nákup zboží za 80.000 Kč na fakturu

AKTIVA		PASIVA	
Dlouhodobý majetek	100.000 Kč	Základní kapitál	200.000 Kč
		Výsledek hospodaření	
		<i>Výnosy</i>	
Zboží	80.000 Kč	<i>Náklady</i>	
Peníze	100.000 Kč	Závazky	80.000 Kč
Celkem	280.000 Kč	Celkem	280.000 Kč

Platba faktury za zboží

AKTIVA		PASIVA	
Dlouhodobý majetek	100.000 Kč	Základní kapitál	200.000 Kč
		Výsledek hospodaření	
		<i>Výnosy</i>	
Zboží	80.000 Kč	<i>Náklady</i>	
Peníze	100.000 Kč	Závazky	80.000 Kč
	- 80.000 Kč		- 80.000 Kč
Celkem	200.000 Kč	Celkem	200.000 Kč

Prodej zboží odběrateli za 105.000 Kč na fakturu

AKTIVA		PASIVA	
Dlouhodobý majetek	100.000 Kč	Základní kapitál	200.000 Kč
		Výsledek hospodaření	
Pohledávky	105.000 Kč	<i>Výnosy</i>	105.000 Kč
Zboží	80.000 Kč	<i>Náklady prod. zboží</i>	-80.000 Kč
	-80.000 Kč		
Peníze	20.000 Kč	Závazky	0 Kč
Celkem	225.000 Kč	Celkem	225.000 Kč

Zaúčtování odpisu (opotřebení) automobilu ve výši 15.000 Kč

AKTIVA		PASIVA	
Dlouhodobý majetek	100.000 Kč	Základní kapitál	200.000 Kč
Oprávkky	-15.000 Kč	Výsledek hospodaření	
Pohledávky	105.000 Kč	<i>Výnosy</i>	<i>105.000 Kč</i>
Zboží	0 Kč	<i>Náklady prod. zboží</i>	<i>-80.000 Kč</i>
Peníze	20.000 Kč	<i>Odpisy</i>	<i>-15.000 Kč</i>
Závazky			0 Kč
Celkem	210.000 Kč	Celkem	210.000 Kč

Konečné výkazy

Rozvaha

AKTIVA

Dlouhodobý majetek	100.000 Kč
Oprávky	-15.000 Kč
Pohledávky	105.000 Kč
Zboží	0 Kč
Peníze	20.000 Kč
Celkem	210.000 Kč

PASIVA

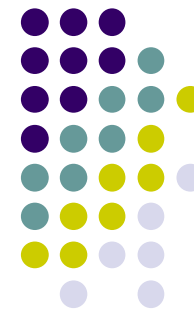
Základní kapitál	200.000 Kč
Výsledek hospodaření	10.000 Kč
Závazky	0 Kč
Celkem	210.000 Kč

Výkaz pen. toků

Příjmy z prodeje zboží	0 Kč
Výdaje na nákup zboží	-80.000 Kč
Provozní peněžní tok	-80.000 Kč
Výdaje za stálá aktiva	-100.000 Kč
Investiční peněžní tok	-100.000 Kč
Vklad vlastníka	200.000 Kč
Peněžní tok z financování	200.000 Kč
<i>Celkem přírůstek za období</i>	<i>20.000 Kč</i>

Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)

<i>Tržby za prodej zboží</i>	<i>105.000 Kč</i>
<i>Náklady prod. zboží</i>	<i>-80.000 Kč</i>
<i>Odpisy</i>	<i>-15.000 Kč</i>
Výsledek hospodaření	10.000 Kč

Základní logika účetního zobrazení

$$\mathbf{AKTIVA = PASIVA \Rightarrow MD = DaI}$$

Zahajovací rozvaha

Počátek období

$$Aktiva_{PS} = VK_{PS} + Dluhy_{PS}$$

za účetní období:

$$Výnosy - Náklady = \Delta Aktiva - \Delta Dluhy$$

$$Náklady + \Delta Aktiva = Výnosy + \Delta Dluhy$$

Má Dáti (MD, Debet, Na vrub) = Dal (Kredit, Ve prospěch)

Aktivní účty + Nákladové

Pasivní účty + Výnosové

přírůstek
aktiv
náklady

úbytek
aktiv

úbytek
dluhů

přírůstky
dluhů
výnosy

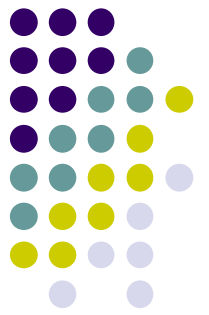
Konečná rozvaha

Konec období

$$Aktiva_{KS} = VK_{KS} + Dluhy_{KS} = (VK_{PS} + VH) + Dluhy_{KS}$$

Finanční analýza

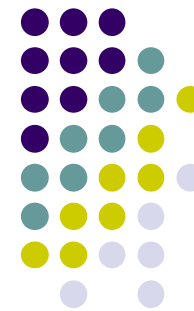
Horizontální analýza

- jak se **meziročně** v absolutní a relativní výši změnila určitá položka účetního výkazu
- analyzuje výkazy **po řádcích**
- zachycení **vývojových trendů** ve struktuře majetku a kapitálu

Vertikální analýza

- **podíl jednotlivých složek rozvahy na celkové bilanční sumě**
- pro výsledovku zpravidla základem 100% tržeb (za prodej zboží i výrobků, služeb)
- nezávisí na meziroční inflaci → lze srovnávat výsledky z různých let
- používá se
 - **srovnávání v čase** - srovnává čas. trendy v rámci podniku
 - **srovnávání v prostoru** – srovnávání různých firem navzájem

Ukazatelé rentability (ziskovosti, výnosnosti)

- rentabilita celkových aktiv, ROA

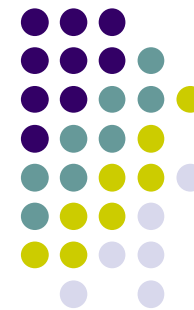
$$ROA = \frac{\textit{Pr ovoz n í zisk}}{\textit{aktiva (netto)}}$$

- měří hrubou produkční sílu aktiv
- rentabilita vlastního kapitálu, ROE

$$ROE = \frac{\textit{Zisk po zdanění}}{\textit{vlastní kapitál}}$$

- rentabilita investovaného kapitálu, RIC

$$ROIC = \frac{\textit{Zisk po zdanění}}{\textit{dl. invest .kapitál}}$$

Ukazatelé aktivity

- doba obratu pohledávek

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{365}{\text{obrat pohledávek}}$$

- obrat pohledávek

$$\text{obrat pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}$$

- obrat zásob materiálu
- obrat zásob výrobků
- obrat závazků ...

*Pro přiblížení výsledku reality
=> místo poměřovat tržbami
použít změnu stavu výrobků,
hodnotu úbytků materiálu atd.*

- **zobecňující obrat aktiv**

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

Souvislost rentability s aktivitou

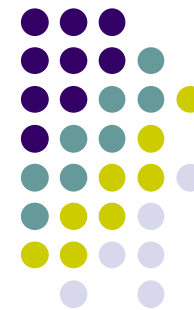
- rentabilita celkových aktiv, ROA

$$ROA = \frac{\text{Pr ovoz ní zisk}}{\text{aktiva (netto)}}$$

$$ROA = \frac{\text{Pr ovoz ní zisk}}{\text{tržby}} \times \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva (netto)}}$$

$$ROA = \text{zisk z 1 Kč tržeb} \times \text{Obrat aktiv}$$

Ukazatelé zadluženosti

$$\text{finanční páka} = \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Souvislost ziskovosti se zadlužením:

$$ROE = \frac{\text{Zdaněný zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

$$ROE = \frac{\text{Zdaněný zisk}}{\text{Pr ovozní zisk}} \times \frac{\text{Pr ovozní zisk}}{\text{aktiva}} \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

$$ROE = \text{Daňová a úroková redukce} \times ROA \times \text{Finanční páka}$$

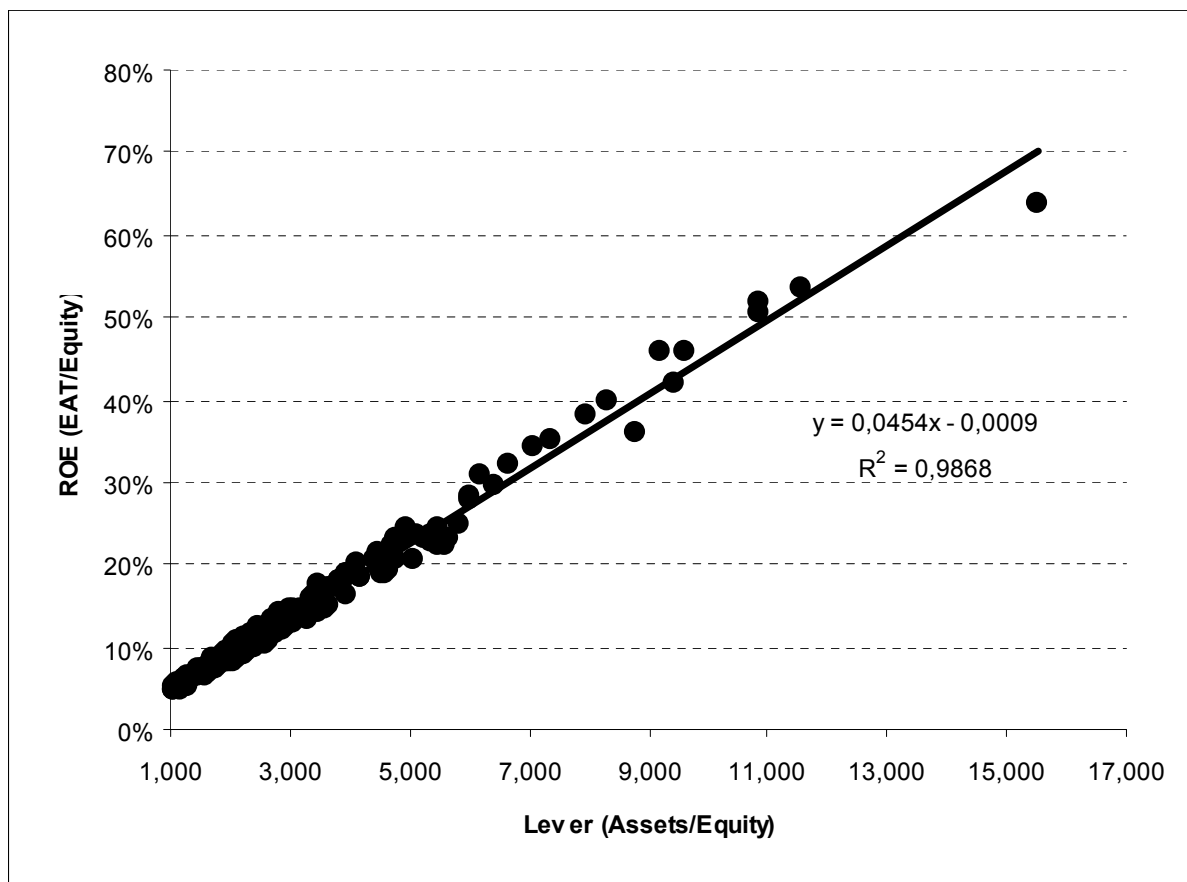
Pákový efekt zadlužení, jenž páčí rentabilitu ROA na vyšší úroveň ROE

Zadluženost a finanční riziko

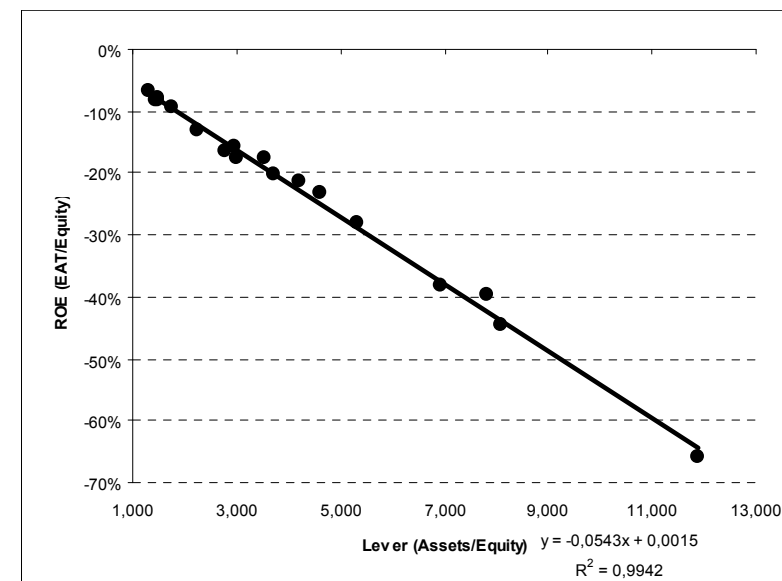
$$ROE = \text{Daňová a úroková redukce} \times ROA \times \text{Finanční páka (Lever)}$$

164 podniků s ROA = 4% až 5%

Finanční páka umocňuje i ztrátovost!!!

18 podniků s ROA = -6% až -5%

Souvislost rentability, aktivity a zadlužení

- rentabilita vlastního kapitálu, ROE

$$ROE = \text{Daňová a úroková redukce} \times \text{zisk z 1 Kč tržeb} \times \text{Obrat aktiv} \times \text{Finanční páka}$$

Ukazatelé likvidity

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé úvery}}$$

1,5 - 2,5

$$\text{rychlá likvidita (acid test)} = \frac{\text{krátkodobý fin. majetek} + \text{pohledávka}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé úvery}}$$

1,0 - 1,5

$$\text{hotovostní poměr} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé úvěry}}$$

0,5

Děkuji za pozornost

